

ΣΤΕΓΗ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ
ΙΘ΄ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ

(Υπό την αιγίδα του Δήμου Ρόδου)

Ρόδος 8 – 11 Οκτωβρίου 2015

(Αίθουσα εκδηλώσεων του Κέντρου «Ακταίων» - Ρόδος)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Πέμπτη, 8 Οκτωβρίου 2015

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

Πρόεδρος: Νίκος Κωνσταντινίδης

οικονομολόγος, κοινωνιολόγος, συγγραφέας

18.30 – 19.00 Υποδοχή Συνέδρων

19.00 - 20.00 Έναρξη – Χαιρετισμοί

20.00 – 20.15 **Ναθαναήλ**, μητροπολίτης Κώου και Νισύρου

Οσία Μελώ – Μητροπολίτης Ρόδου Μητροφάνης. Μια πνευματική συνάντηση στην Κω

20.15 - 20.30 **Μιλτιάδης Λογοθέτης**, Δρ οικονομολόγος, συγγραφέας

Ένα πρωτοποριακό σύστημα αυτοδιαχείρισης των θειοχωμάτων της Νισύρου κατά την περίοδο της γερμανικής κατοχής.

20.30 -20.45 **Κωνσταντίνος Μηνάς**, ομ. καθηγητής Πανεπιστημίου Αιγαίου.

Μνήμες της Ολύμπου Καρπάθου μέσα από το λεξικό της.

20.45 – 21.00 **Ελένη Ζαχαρίου - Μαμαλίγκα**, Δρ. Φιλοσοφίας, επ. Λυκείαρχης

Τα επιθήματα των πατριδωνυμικών στα δωδεκανησιακά ιδιώματα.

Παρασκευή, 9 Οκτωβρίου 2015

ΠΡΩΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

Πρόεδρος: Παναγιώτης Βενέρης,

αρχιτέκτων, Προϊστάμενος Τμήματος Περιβάλλοντος Δωδεκανήσου Περιφέρειας
Νοτίου Αιγαίου.

09.30 – 09.45 **Αναστάσιος Κουντούρης**, φιλόλογος, Δρ Ιστορίας της Εκ-παίδευσης

Συνεισηγήτρια: **Καλλιόπη Κουντούρη**, φιλόλογος, Δρ Ιστορίας της
Τέχνης

*Τοπικά ιδιώματα – Διαφορετικότητα – Ταυτότητα στην εκπαίδευση:
Προτάσεις αξιοποίησης του ιδιώματος της Καλύμνου*

- 09.45 – 10.00 Όλγα Κανελετοπούλου**, βιβλιοθηκονόμος – νηπιαγωγός
Εθελοντισμός: Προσφορά προς και από την κοινωνία των Λειψών.
- 10.00 – 10.15 Δημήτρης Σταματέλος**, υπεύθυνος Δημοτικής Βιβλιοθήκης Λέρου
Από τη γωνία στο κέντρο: Η Δημοτική Βιβλιοθήκη Λέρου
- 10.15 – 10.30 Ιουλία Παπαευτυχίου**, Δρ αρχιτέκτων μηχανικός - εκπαιδευτικός
Ιταλική αρχιτεκτονική του μεσοπολέμου στην πόλη της Κω
- 10.30 – 10.45 Γιώργος Σκιαδόπουλος**, αρχιτέκτων μηχανικός.
Ανόνημη δωδεκανήσια αρχιτεκτονική – διδάγματα
- 10.45 – 11.00 Γιώργος Ντέλλας**, Δρ αρχιτέκτων μηχανικός ΥΠΠΟ.
Το τουριστικό συγκρότημα του Προφήτη Ηλία της Ρόδου.

11.00 – 11.15 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

Πρόεδρος: Ιουλία Παπαευτυχίου

Δρ. αρχιτέκτων μηχανικός - εκπαιδευτικός

- 11.15 – 11.30 Άγγελος Χατζάτογλου**, φοιτητής Αρχιτεκτονικής Βόλου
Ξανασχεδιάζοντας τη Ρόδο
- 11.30 – 11.45 Παναγιώτης Βενέρης**, αρχιτέκτων, Προϊστάμενος Τμ. Περιβάλλοντος
Δωδ/σου Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.
«Πόλη της Ρόδου: Από τον κοινόχρηστο χώρο – πράσινο στην πλατεία».
- 11.45 – 12.00 Χρυσούλα Ζουμπά**, περιβαλλοντολόγος
*Γεωμορφολογία χερσαίου και υποθαλάσσιου χώρου Κεφάλου - Κω.
Βράχος Παλαιόνυφη ή Καστρί*
- 12.00 – 12.15 Κώστας Φαρμακίδης**, οδοντίατρος, ερευνητής
*Σύμη. Η εξέλιξη του οικισμού από τον πρώιμο πολεοδομικό ιστό του
μεσαίωνα έως τον εικοστό αιώνα.*
- 12.15 – 12.30 Μαρία – Χριστίνα Γεωργαλλή**, Δρ αρχιτέκτων - Εφορεία
Αρχαιοτήτων Δωδεκανήσου
Η τυπολογική επισκόπηση της οικιστικής αρχιτεκτονικής της Λίνδου
- 12.30 – 12.45 Παύλος Διακοσταματίου**, αγρονόμος τοπογράφος μηχανικός - Δ/νση
Πολεοδομικού Σχεδιασμού του Δήμου Ρόδου
Συνεισηγήτρια: **Μαρία – Χριστίνα Γεωργαλλή**, Δρ αρχιτέκτων
*Προδιαγραφές επεμβάσεων για την προστασία και ανάδειξη του μνημει-
ακού χαρακτήρα του ιστορικού διατηρητέου οικιστικού συγκροτήματος
της Λίνδου Ρόδου*

12.45 -13.15 ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ - ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Παρασκευή 9 Οκτωβρίου 2015

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

Πρόεδρος: Βασίλης Γεργατσούλης

Δρ. Λαογραφίας Πανεπιστημίου Αθηνών

- 18.30 – 18.45 Χρυσάνθη Κόζα**, δασκάλα, υπ. διδάκτορας Πανεπιστημίου Αιγαίου
Συνεισηγητής: **Γιώργος Κατσαδώρας**, επικουρος καθηγητής
Πανεπιστημίου Αιγαίου
Παραμυθάδες κι αλαφροϊσκιωτοι από τον Αρχάγγελο Ρόδου
- 18.45 – 19.00 Μαριγούλα Κριτσιώτη**, ερευνήτρια, λαογράφος
Ο χορός στο παραμύθι «Ο Γιαννάκης» από το Ασφενδιού της Κω.
- 19.00 – 19.15 Gordana Blagojevic**, Δρ Εθνολογίας και Ανθρωπολογίας, Ερευνήτρια
στο Εθνογραφικό Ινστιτούτο της Σερβικής Ακαδημίας Επιστημών και
Τεχνών.
*Σύγχρονες αφηγήσεις για φαντάσματα και ζωτικά στο νησί της Λέρου.
Διαχρονική αλλαγή του ρόλου τους στη ζωή της τοπικής κοινότητας. .*
- 19.15 – 19.30 Κώστας Σκανδαλίδης**, συγγραφέας
Λαϊκές αφηγήσεις. Ιστορίες και παραμύθια από το Γεννάδι της Ρόδου.
- 19.30 -19.45 Βενετία Σκευοφύλακα**, μουσικός
Τα κάλαντα Χριστουγέννων και Πρωτοχρονιάς στην Κάρπαθο.
- 19.45 – 20.00 Βασιλική Χρυσανθοπούλου**, κοινωνική ανθρωπολόγος επ.
καθηγήτρια Λαογραφίας Πανεπιστημίου Αθηνών
*Το διασπορικό αφήγημα των Καστελλοριζιτών στον αστικό χώρο του
Πέρθ Αυστραλίας. Μνήμη, ταυτότητα και μύθος.*

20.00 – 20.15 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

Πρόεδρος: Βασιλική Χρυσανθοπούλου

κοινωνική ανθρωπολόγος επ. καθηγήτρια Λαογραφίας Πανεπιστημίου Αθηνών

- 20.15 – 20.30 Γεώργιος Χατζηθεοδώρου**, εκπαιδευτικός – μουσικολόγος – πρωτο-
ψάλτης
*Η παραδοσιακή μουσική Θράκης – Ανατολικού Αιγαίου – Κύπρου ως
έκφραση ενότητας του χώρου*
- 20.30 – 20.45 Μαρία Ανδρουλάκη**, Ερευνήτρια - μουσικολόγος Κέντρου Ερεύνης
της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών
*Οι καμουζέλλες στο χωριό Απόλλωνα Ρόδου. Η καρναβαλική σάτιρα και
ο επικοινωνιακός της ρόλος.*
- 20.45 – 21.00 Χαρά Κοσεγιάν**, σχολική σύμβουλος φιλολόγων Δωδ/σου, λογοτέχνης
*Πολυπολιτισμικές συναντήσεις στα παραδοσιακά τραγούδια της Ολύ-
μπου Καρπάθου..*

- 21.00 – 21.15 Βασίλης Γεργατσούλης**, Δρ. Λαογραφίας Πανεπιστημίου Αθηνών
Το παραδοσιακό παιχνίδι «Τσίμπι τσίμπι τον από»: Νέες καρπαθιακές, πελοποννησιακές & θεσσαλικές παραλλαγές
- 21.15 – 21.30 Άννα Σακαρέλλου**, μουσικός, κοινωνική ανθρωπολόγος.
Η μουσική του τόπου στον άλλο τόπο της μουσικής. Το γλέντι από την Ολυμπο Καρπάθου στον αστικό χώρο.
- 21.30 – 21.45 Τίτσα Πιπίνου**, συγγραφέας
Έθιμα προίκας και υποχρεώσεις της νύφης στην οικογένεια του γαμπρού
- 21.45 – 22.00 Μανόλης Μακρής**, συγγραφέας, πρόεδρος Σ.Γ.Τ.Δ.
Η λαογραφική έρευνα στα αλύτρωτα Δωδεκάνησα

Σάββατο, 10 Οκτωβρίου 2015

ΠΡΩΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

Πρόεδρος: Χάρης Κουτελάκης

δρ Αρχαιολογίας, ιστορικός

- 09.30 – 09.45 Μάνος Αναστασιάδης**, ζωγράφος, δάσκαλος τέχνης, δρ. Πανεπιστημίου Αιγαίου
Σελίδες ημερολογίου για τη ζωγραφική και τη φωτογραφία, για την τέχνη και τη ζωή. (Σχόλια και παρατηρήσεις πάνω σε θέματα που με απασχόλησαν - Οπτικές και τρόποι προσέγγισής τους).
- 09.45 – 10.00 Χαρά Χρυσανθάκη**, ζωγράφος, εκπαιδευτικός καλλιτεχνικών μαθημάτων, μεταπτυχιακή φοιτήτρια
Αναβαθμίδες της Τήλου και η αισθητική τους αξία.
- 10.00 – 10.15 Χαριστούλα Γιακουμάκη**, αρχαιολόγος
Αρχαιολογικά τεκμήρια και ζώσα παράδοση. Το παράδειγμα της Παναγίας Τσαμπίκας στον Αρχάγγελο Ρόδου.
- 10.15 – 10.30 Μιχάλης Σκανδαλίδης**, συνταξιούχος εκπαιδευτικός – συγγραφέας
Αρχαίο διαλεκτικό υπόστρωμα στο γλωσσικό ιδίωμα της Νισύρου.
- 10.30 – 10.45 Ιωάννης Ηλ. Βολανάκης**, Δρ αρχαιολόγος, Έφορος Αρχαιοτήτων Ε.Τ.
Κάννος: Μια πόλη της Ροδιακής Περαίας – Τα παλαι-οχριστιανικά μνημεία αυτής
- 10.45 -11.00 Βασιλική Ελευθερίου**, αρχιτέκτων μηχανικός, Διευθύντρια Υπηρεσίας Συντήρησης Μνημείων Ακρόπολης.
Η σημασία της τεκμηρίωσης σε θέματα προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς. Εφαρμογές σε έργα αποκατάστασης και ανάδειξης μνημείων και αρχαιολογικών τόπων.

- 11.00 – 11.15 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ**

Πρόεδρος: Βασιλική Ελευθερίου

αρχιτέκτων μηχανικός,

Διευθύντρια Υπηρεσίας Συντήρησης Μνημείων Ακρόπολης.

- 11.15 – 11.30 Ευάγγελος Πανταζής**, δρ Αρχαίας Ιστορίας, δικηγόρος – συγγραφέας
Η προέλευση του ονόματος της Ικαρίας και του Ικαρίου πελάγους
- 11.30 – 11.45 Χάρης Κουτελάκης**, δρ Αρχαιολογίας, ιστορικός
Το τοπωνύμιο Πέρβα της Νισύρου
- 11.45 – 12.00 Κατερίνα Μανούσου – Ντέλλα**, Δρ αρχιτέκτων μηχανικός
Η πόλη της Ρόδου - Η μετάβαση από την αρχαιότητα στο μεσαίωνα»
- 12.00 – 12.15 Νίκος Χριστοδουλίδης**, αρχαιολόγος
Τμήμα ρωμαϊκής οικίας από την πόλη της Ρόδου, με πιθανή ύπαρξη κήπου.
- 12.15 – 12.30 Παναγιώτα Ψαρρή**, αρχαιολόγος
Διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς και τουρισμός: το παράδειγμα της μεσαιωνικής πόλης της Ρόδου
- 12.30 – 12.45 Μαρία Σιγάλα**, αρχαιολόγος
Τοιχογραφημένες «κόγχες-εικονοστάσια» σε σπίτια χωριών της Ρόδου
- 12.45 – 13.15 ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ - ΣΥΖΗΤΗΣΗ**

Σάββατο, 10 Οκτωβρίου 2015

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

Πρόεδρος: Γιάννης Παπαχριστοδούλου

δρ αρχαιολόγος, τ. έφορος Αρχαιοτήτων Ρόδου, συνταξιούχος

- 18.30 – 18.45 Μανόλης Στεφανάκης**, αναπληρωτής καθηγητής Παν/μίου Αιγαίου
Όψεις της Κυμισάλας κατά τον 19^ο αιώνα: Περιηγητές, αρχαιοδίφες και αρχαιοκλόποι
- 18.45 – 19.00 Ελένη Τσακανίκα**, αρχαιολόγος
Παιχνίδια χαραγμένα σε βάσεις από την ακρόπολη της Λίνδου
- 19.00 – 19.15 Θεοδόσης Διακογιάννης**, συγγραφέας – ποιητής
Ιπποκράτης, ο Κώος Ασκληπιάδης
- 19.15 – 19.30 Γιάννης Νιωτάκης**, λογοτέχνης
Κρήτη – Ρόδος. Δεσμοί που χάνονται στο χρόνο
- 19.30 – 19.45 Αλεξία Ντέλλα**, αρχιτέκτων
Συνεισηγήτρια: **Φωτεινή Πουλάκη**, αρχιτέκτων
Επεμβαίνοντας στο βιομηχανικό και αρχαιολογικό τοπίο της Ρόδου. Ο αλευρόμυλος SAMICA.

19.45 – 20.00 Κώστας Ασλανίδης, συντ. δάσκαλος – τ. Προϊστάμενος ΓΑΚ - Τοπικού Αρχείου Λέρου
Η Λέρος στην επανάσταση του 1821 μέσα από τις πηγές.

20.00 – 20.15 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

Πρόεδρος: Κώστας Ασλανίδης

συντ. δάσκαλος – τ. Προϊστάμενος ΓΑΚ - Τοπικού Αρχείου Λέρου

20.15 – 20.30 Μηνάς Δασκαλάκης, συνταξιούχος πλοίαρχος του Εμπορικού Ναυτικού
Η Κάσος μέσα από τους αιώνες, η ναυτιλία της και η σχέση της με τις Κυκλάδες.

20.30 – 20.45 Γιάννης Πουγούνιας, φιλόλογος – συγγραφέας
Προσπάθειες κατάργησης των σκαφάνδρων στις αρχές του εικοστού αιώνα από τη Δημογεροντία Καλύμνου. Μια εισήγησή της προς την Υψηλή Πύλη (από το αρχείο του Δήμου Καλυμνίων).

20.45 – 21.00 Γιάννης Πατέλλης, συγγραφέας
Η Κοινωνική Πρόνοια στην Κάλυμνο την εποχή της Δημογεροντίας.

21.00 – 21.15 Ιωάννης Ν. Βασιλαράκης, Αναπλ. καθηγητής Νεοελληνικής Λογοτεχνίας στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
Κάποια μακρινά κείμενα που μπορούν και σήμερα να μας μιλήσουν (από το βιβλίο του Μανόλη Μακρή «Τα παραδοσιακά τραγούδια της Ολύμπου Καρπάθου».

21.15 – 21.30 Νίκος Κωνσταντινίδης, οικονομολόγος, κοινωνιολόγος, συγγραφέας
Το αναπτυξιακό πρότυπο της Κάσου

21.30 – 21.45 John Robert Barnes, PhD (Δρ. Τζων Ρόμπερτ Μπάρνς), ιστορικός της οθωμανικής περιόδου
«Reflections on an Ottoman Library: the Hafiz Ahmed Ağa Library in the Old Town of Rhodes. Part II»
(Σχολιασμός μιας Οθωμανικής Βιβλιοθήκης: η Βιβλιοθήκη του Χαφίζ Αχμετ Αγά στην Παλιά Πόλη της Ρόδου. Μέρος II)

Κυριακή, 11 Οκτωβρίου 2015

ΠΡΩΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

Πρόεδρος: Παναγιώτης Σαβοριανάκης
Δρ Νεότερης Ελληνικής Ιστορίας, φιλόλογος

- 09.30 – 09.45 Νικόλαος Τιάκας**, φοιτητής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών
Οι διαβατήριες τελετουργίες που αφορούν τη γέννηση με έμφαση στο έθιμο «τα εφτά του μωρού» στο χωριό Τριάντα (Γαλυσός) της Ρόδου, καταγραφή, επισκόπηση και μελέτη
- 09.45 – 10.00 Σταματία Αναστασιάδη**, εκπαιδευτικός, δρ Πανεπιστημίου Αιγαίου
Η αυτοεκτίμηση ως δημιουργικό μέσο της παιδαγωγικής και εκπαιδευτικής διαδικασίας (Θεωρία και πρακτικές εφαρμογές από σχολεία της Ρόδου).
- 10.00 – 10.15 Νικολός Φαρμακίδης**, πολιτικός μηχανικός
Η συμμακιά σκάφη (σουμπέκι). Η φόρμουλα ένα της Μεσογείου
- 10.15 – 10.30 Μανώλης Κασσώτης**, μαθηματικός – συγγραφέας
Η εβραϊκή παροιμία της Ρόδου
- 10.30 – 10.45 Σταύρος Παπαδόπουλος**, Δάσκαλος – Διδάκτωρ Ιστορίας της Εκπαίδευσης
Φορείς Στήριξης της Ελληνικής Παιδείας κατά την περίοδο της Ιταλοκρατίας.
- 10.45 – 11.00 Αριστείδης Μιαούλης**, δημοσιογράφος
Η επίσκεψη του βασιλιά Βίκτωρα Εμμανουήλ 3^{ου} στην Πάτμο, όπως προκύπτει από ανέκδοτα έγγραφα.
- 11.00 – 11.15 Μαρία Τουλαντά – Παρισίδου**, αρχαιολόγος – συγγραφέας
Πατριώτες στην Αντίσταση (1941-45). Αθώα θύματα. Η περίπτωση της Κω.
- 11.15 – 11.30 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ**

Πρόεδρος: Νίκος Φαρμακίδης
Πολιτικός Μηχανικός

- 11.30 – 11.45 Μαγδαληνή Κωνσταντινίδου**, ερευνήτρια του Κέντρου Ερεύνης των Νεοελληνικών Διαλέκτων και Ιδιωμάτων της Ακαδημίας Αθηνών.
Για το γλωσσικό ιδίωμα της νήσου Λέρου (Δωδεκανήσου)
- 11.45 – 12.00 Στυλιανός Χριστοφυλάκης**, αρχιτέκτων - εικαστικός
Ελευθέριος Ι. Διακογιάννης: ο εξάγγελος μιας ανυπότακτης μνήμης. (Αναφορά στο βιβλίο του – «Οι ανυπότακτοι της Σύμης-Βρετανική κατοχή στα Δωδεκάνησα».)

- 12.00 – 12.15 Παναγιώτης Σαβοριανάκης**, Δρ Νεότερης Ελληνικής Ιστορίας, φιλόλογος
Οι γεωγραφικοί και ιστορικοί οδηγοί των βρετανικών υπηρεσιών πληροφοριών κατά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο ως πηγή για την Ιστορία των νησιών του Νοτιοανατολικού Αιγαίου.
- 12.15 – 12.30 Μαρία Παπανικολάου**, κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου στη Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία
Μνημεία του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου στην πόλη της Ρόδου. Το παράδειγμα του ανδριάντα του Αλέξανδρου Διάκου.
- 12.30 – 12.45 Κωνσταντίνος Μηνέττος**, συντ. εκπαιδευτικός
Μιχαήλ Νεοκλέους Καλαβρός – 50 χρόνια αγώνων για την Κάλυμνο, τη Δωδεκάνησο και την ελευθερία τους.
- 12.45 – 13.00 Μαρία Μπεχράκη**, φιλόλογος
Επιβιώματα μητριαρχίας σε δημόδη της Καρπάθου
- 13.00 – 13.15 Καίτη Καπαδάκη – Σπύρου**, εκπαιδευτικός – συγγραφέας
Η αμπελουργία στους Λειψούς. Το περίφημο φωκιανό κρασί

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Μανόλης Μακρής – Πρόεδρος
Γιάννης Παπαχριστοδούλου – Αντιπρόεδρος
Χαρά Κοσεγιάν – Γραμματέας
Νίκος Κωνσταντινίδης – Ταμίας
Χρυσούλα Ζουμπά
Μάνος Αναστασιάδης
Αριστείδης Μιαούλης